

Επιστολή από την Αίγυπτο για την φιλοπολιγκή

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ
για την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

ΑΙ ΘΡΗΣΚΕΥΤΙΚΑΙ ΑΙΡΕΣΙΣ ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ
για την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

ΜΟΝΟΓΡΑΦΗ ΙΕΡΗ ΚΕΡΚΥΡΑΣ
για την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

Ο ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ ΚΟΣΜΟΣ. Στο δεύτερο μέρος της

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ

την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

ΤΟ ΦΙΛΗΜΑ ΤΩΝ ΥΧΩΝ
για την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ οργάνωση στην Αίγυπτο που έγραψε

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΕΞ ΑΙΓΥΠΤΟΥ
για την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

Ο ΠΡΩΤΟΣ ΕΡΩΣ οργάνωση στην Αίγυπτο που έγραψε

Επιστολή από την Αίγυπτο που έγραψε

Την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

ΦΙΛΟΠΟΛΙΣ ΑΚΡΟΠΟΛΙΣ

την φιλοπολιγκή στην Αίγυπτο που έγραψε

είναι φρικαλέον θέαμα. Σής ἀπεύχομαι νὰ τὸ ἐπιζητῆτε. Ἐμενον ἐπὶ πολὺ ἐνεὸς, ἐκύτταζα δεξιῇ καὶ ἀριστερῇ, δὲν ἔχευρον τὶ συμβαίνει· τοὺς ἔξέλαθον ως τὰ βάρβαρα πλήθη τοῦ Ξέρξου ναυμαχοῦντα ἐν Σαλαμῖνι. Φωνάζουν οὕτω σφοδρῶς καὶ ἀγρίως, ὥστε φραγτάζεται τις ὅτι σφάζονται, ὅτι πνίγονται. Μετὰ τὰς δραματικὰς ταύτας σκηνὰς, ἐπιβιβάζεσθε ἐπὶ τῆς προκυμαῖας, ὅπου πλέον σᾶς παραλαμβάνεις ὁ ἄχωριστος ἀφρικανὸς σύντροφός σας... δὲ καύσων. Ἐπυχονέπάνω εἰς τὰς δεινὰς πειδρομάς τοῦ χαμένου φύσης (ληθός). Καταβάλλεσθε, ἡ ἀτμόσφαιρας εἰνέ πάνω βαρεῖα, δὲ οὐρανὸς λατηφής· ἀλλ' αὐτὸς δὲ καιρὸς εἶναι παροδικός, διότι ἐν γένει ἡ θερμοκρασία εἶναι εὐάρεστος. Μερικαὶ παράγκαι, δίκτυα σωστὰ ως ἐκ τῶν μεγάλων χαρακμάδῶν, ἐπὶ τῆς περαλίας, σημαίνουσι τὸ Τελωνεῖον. Εύτυχῶς δεν εἶναι τὸ ἀπάνθρωπον Τελωνεῖον τοῦ Πειραιῶς, ὅπου κυττάζουσι καὶ εἰς τὰς ἐμβάδας μήπως ἀνακαλύψωσι φύλλα σιγαροχάρτου καὶ φιάλας πετρελαίου. Εὔκόλως ἐγλύτωσα ἐκ τῶν χειρῶν των μὲ μικρόν τι παξίσι. Τὰ ἀμάξια τῆς Ἀλεξανδρείας εἶναι δίτροχα, σεσαθρωμένα, μὲ ἐσκωριασμένους τροχούς καὶ ρυπαρά καθίσματα, ως τὰ τῶν ἐπεκριῶν μας. Οἱ ἀμάξηλάται εἶναι μαῦροι, εὐφυεῖς ως ὅλοι οἱ ἄραβες καὶ καταλαμβάνοντες δὲ, τι γλώσσαν θέλετε. Μὲ τὸ πρόσταγμα subito allà cita, δὲ ἄραψηνίος μαστίζει τοὺς ἵππους, καὶ τὸ σχῆμα φεύγει, κροταλίζον σπαρακτικῶς ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου. Ἡ παρέλασις διὰ τῆς παλαιᾶς συνοικίας τῆς Ἀλεξανδρείας ἐνθυμίζει τὴν ἀπὸ τοῦ σταθμοῦ τοῦ σιδηροδρόμου Ἀθηνῶν — Πειραιῶς πρὸς τὸ Μοναστηράκι ἀνοδον. Ἔννοεῖται, δὲν ἐνταῦθα εἶναι εἰς τὸ τετράγωνον, διότι ἑκεῖ εἶναι Ἑλληνες, ἐδῶ δὲ ἄραπαδες. Ἡ μιζέρια φωνάζει πανταχοῦ· ἀνδρες μὲ ράκη, βρωμεροὶ καὶ χαῦνοι· γυναικεῖς ρυπαροὶ μὲ παρακιμορφωμένη μὲ ξύλα πρόσωπα, ἐκ βλακωδούς συνηθείας παῖδες καὶ γέροντες τῆδε κάκεισε ωχροί, στυγοί, ἡμίγυμνοι μὲ κατεστραμμένους ὄφθαλμους καὶ μαῦροι ἐκ τῆς ἀκαθαρσίας. Ἀπὸ παντοῦ αἰσθάνεταις μίαν ισχυρὰν δυσοσμίαν· τὰ καταστήματα εἶναι ἀντάξια τῶν κατόχων αὐτῶν, πενιχρά, ρυπαρά, σκοτεινά καὶ ὑγρά. Φύρδην μίγδην τὰ πάντα, ἀλλος τρώγει, ἀλλος κτίζει ἀλλος ζεψειρίζεται, ὅλοι πλησίον δὲ εἰς τοῦ ἀλλού μὲ μεγάλην ἀπάνθετον καὶ ψυχρωμίαν. Ὅταν πρόκειται νὰ διμιλήσωσι, φωνάζουσιν ως ἔχαν ἦτο κανγάς, αἱ γυναικεῖς βάλλουσι τρομερὰς χρωματάς, δὲν διαφέρουσι κατ' οὐδὲν ἀπὸ ἀνδρούς, κατίζουσιν, ἀχθοφοροῦσι, τρέχουσι καὶ κάθηνται ἐπὶ τῶν ὅδῶν ως ἑκεῖνοι.

Ἀλλ' αἴφνης τὸ σχῆμα παρακάμπτει, καὶ ως ἐάν ἥρετο ἡ αὐλαία, αὐτοστιγμεῖ τὸ θέαμα παραλλάσσει, δὲν γῦν ἀναπτυσσομένη εἰς τὰ ὅμιλα σας εὐρεῖα ἀναπεπταμένη Πλατεῖα τῶν Consuls, σᾶς παριστᾷ θέαμα ὅλως διάφορον καὶ ἀντίθετον. Τρίβετε τοὺς ὄφθαλμούς καὶ σᾶς φαίνεται ως ὄνειρον ἡ φρικώδης ἑκείνη δίδοσις ἢν πρὸ ὅλιγου ἐκάμπατε. Ἡ πλατεῖα εἶναι μεγαλοπρεπεστάτη καὶ καθαρὰ, μὲ φυτείαν πλουσίαν, ἢν θά ἔζηλευν αἱ Ἀθηναὶ, καὶ οἰκοδομήματα ἐκτάχτου καλλονῆς. Τὰ Δικαστήρια πρωτεύουσιν· εἶναι τέχνης ἀρχιτεκτονικῆς ἀπαραμίλλου υπο-

δείγματα. Ὡς Ἀθηναὶ μου, πρώτη χώρα, τί νὰ εἴπης, σὺ, περὶ τῶν Δικαστηρίων σου! Καὶ ἔχουσιν ἐν τούτοις αἱ Ἀθηναὶ σχετικῶς τοὺς περισσότερους δικηγόρους τοῦ κόσμου...

Ἐπὶ τῆς πλατείας, σικτράν θέσην ἐμποιοῦσι τὰ ἐρείπια τοῦ καταπυρακτωθέντος πρὸ βραχυτάτου χρόνου μεγίστου οἰκοδομήματος. Τὸ πῦρ ἐπήνεγκε τὴν ἐντελῆ παραμόρφωσιν τοιούτου κάλλους, τοιούτου πλούτου! Εἰς ἐκατομύρια ἀνέργονται αἱ ζημίαι καὶ δυστυχῶς πολλοὶ τῶν ζημιωθέντων ἦσαν διογκενεῖς μας. Ἡ αἰφνιδία αὕτη μεταβολὴ ἀπὸ τῆς ουνοικίας τῶν αὐτοχθόνων εἰς τὴν πλατεῖαν εἶναι τοσούτον καταπληκτική, ὥστε εὐθὺς ὁ ταξειδιώτης διακρίνει τὴν ἀντίθεσιν μεταξὺ φελλάχου καὶ εὐρωπαίου. Ἐδῶ πλοῦτος, κίνησις, κομψότης, εὐπρέπεια, καθαριότης καὶ γέλως, ἔκει ρυπαρότης, πενία, χαυνότης, ἀκοσμία καὶ ἀποκτήνωσις.

Τὰ ἐλληνικὰ τὰ ἀκούεται κατὰ πᾶν βῆμα· οἱ ἐλληνες εἶναι πανταχοῦ παρόντες πλημμυροῦσι τοὺς δρόμους, τὰ καφενεῖα, τὰ καταστήματα καὶ τοὺς σιδηροδρόμους. Πλεῖστα καὶ ωραίότατα καφενεῖα, κουρεῖα, ἑστιατόρια, ἀρτοποιεῖα, εἶναι ἐλληνικά· ἀφίνομεν ὅτι παντοπωλεῖον δὲν ὑπάρχει μὴ ἐλληνικόν. Βγάλτε τὸν ἐλληνα ἀπὸ τὴν Ἐλλάδα, καὶ εἶναι διαριστος τῶν ἀνθρώπων. Ἐκεῖ, ἐντὸς τῆς μεμιασμένης ἑκείνης ἀτμόσφαιρας μας, ἀκολουθοῦσι καὶ οἱ μᾶλλον εὐθεῖς χαρακτῆρες τὴν βδελυρὰν ρουτίναν. Ός καὶ ἐφημεριδοπώλην ἀκόμη εἰδόμενον ἑκεῖ ἐν τῷ σταθμῷ. Είναι γέρων· ἡ ρίς του κατερχομένη ως ράμφος κινδυνεύει νὰ προσκολληθῇ ἐπὶ τῆς κάτω σιαγόνος. Είναι θεοπόνηρος καὶ ἀστεῖος ως ὅλοι οἱ ρωμηοί. Πωλεῖ κάτι ἐφημερίδας τῆς παρελθούσης ἐκατοντατηρίδος.

Οἱ δήμαρχοι

Οἱ δρόμοι τῆς Ἀλεξανδρείας εἶναι πλατεῖς ὁραῖοι καὶ καθαροί. Οἱ δήμαρχοι μας δὲν ἔχουσιν ἀνάγκην νὰ ὑπάγωσιν εἰς Παρισίους. Ἡ Ἀλεξανδρεία εἶναι γειτονοπούλα μας, μόνον ὀλίγαις λευγαῖς Ποσειδῶνος μᾶς χωρίζουσιν. Καθ' ἑκάστην καταστρέχουσι μέχρι τῶν ἀπωτάτων μερῶν τῆς πόλεως, αἱ δὲ ἀκαθαρσίαι συλλέγονται μετὰ μεγάλης ἐπιστασίας. Ἐκεῖ δὲν ἔχουσι Δήμαρχον, οὔτε δημαρχικὰς ἐκλογὰς μὲ νταούλια καὶ λαοῦτα, μὲ ἐλαίας καὶ μυρσίνας, ἀλλ' ἔχουσι τὸ σύστημα τῶν δημογερόντων (Σεχίδων). Επάστη συνοικία ἔχει ἴδιον σέχη, δόστις φροντίζει περὶ τῆς καθαριότητος, περίτης εἰσπράξεως τῶν φόρων κλπ. εἶναι δὲ βασιλίσκος τῆς συνοικίας, χρησιμεύων καὶ ως μικρὸς δικαστῆς εἰς τὰς τῶν πολιτῶν μικρὰς διαφοράς. "Οπως διορισθῇ δ' ὅμως, ἀπαιτοῦνται πλεῖστα προσόντα, ίδιως ἐκ τῶν ὧν οὐκ ἔνευ, δύπλας ἐκλεγθῇ Σέχης δέον νὰ κέπτηται ἀκίνητον περιουσίαν, νὰ ἦ δὲ καὶ ἐγράμματος, οὕτω δὲ κλείεται ἡ ὁδὸς εἰς τοὺς τυχοδιώκτας καὶ φερεοίκους.

Οἱ φελάγοι

"Ο πληθυσμὸς εἶναι κατὰ τὴν σκευασίαν τῶν ἐδίμων Mixed-Pickel. "Ολος δὲ κόσμος στέλλει δείγμα-

τα. Αἱ φάτσαι τῆς παγκοσμίου ἀνθρωπολογίας. Ρίνες μεγάλαι καὶ μικραὶ, γρυπαὶ καὶ εὐθεῖαι κίτριναι καὶ ἐρυθραὶ, ὄφθαλμοι μεγάλοι, σπινθηροβολοῦντες κάτωθεν φοβερῶν ἀψίδων, δύο ὥραίων ὄφρύων, οἵ καὶ γλαυκοὶ φέροντες τὸν οὐρανὸν τῆς Γερμανίας, τὰς χιόνας τῶν "Ἀλπεων ἢ καὶ τὰς κορυφὰς τῶν Ἀπεννίνων. Οἱ ἄραβες εἶναι ὅλοι ἴσχυνοι καὶ λεπτοί, ἔχοντες μέλη μακρὰ καὶ περαστήματα συμμετρικώτατα καὶ εὔγραμμα. Πόδες μεγάλοι, χεῖρες μακραὶ, παλάμαι πλατεῖαι, ὄφθαλμοι μέλανες ως πίσσα καὶ κεραυνοβολοῦντες. Εἶναι κίτρινοι μὲν στρῶμα ἡλιοκαύματος. Ὦραιοι τύποι ἐν γένει: ρίνες εὐθεῖαι οἵ καὶ ὀλίγον γαμψαὶ, χείλη πλατεῖα καὶ ἀναπεπταμένα, μύστακες λεπτοί, ἀκόμη ἐν χρῷ κεκαρμένη καὶ πώγωνες μυτεροί. Φωνάζουσιν ἴσχυρῶς, τρέχουσιν ως λαγῳδοί καὶ κάθηνται ως πίθηκοι. Εἶναι εὐκαμπτότατοι καὶ ἐλαστικώτατοι, εἰς ἄραψιν εἶναι ἀξιοί νὰ διέλθῃ καὶ δὲ ὅπης τηλεβόλου. Εἰς τὰ πλοῖα κρέμανται ως γαλαζοί, δμοιάζουσι κατὰ τοῦτο τοὺς ἰδίκοντας μας ναύτας. Οἱ ἄραβες εἶναι ἔργατικώτατοι καὶ ὀλιγαρκέστατοι ἀμαζονοί, ρωμαλεώτατοι δέ. Ἀντέχουσιν εἰς τὰ ψύχη καὶ εἰς τοὺς φοβεροὺς καύσωνας, τρεφόμενοι ἐλεεινά: κρέας δὲν τρώγουσι — ποῦ νὰ εῦρωσι χρήματα! Ἐάν ἀνέτεμον τοὺς στομάχους των, ίσως εἴρισκον ἐντὸς μόνον... κυάμους. Ζῶσιν ἀθλιέστατα ἐν κακομοιρίᾳ καὶ κακούχιας: ἐν τούτοις δὲν ἀσθενοῦσι πολὺ. Ἀλλὰ μήπως ὑπάρχει στατιστική!.. Δὲν παραδέχονται ιατρούς — τί καλὰ κάμνουν! — Ως ιατρὸν ἔχουσι μόνον τὸν Θεόν.

Αἱ ἀράπισσαι

Αἱ γυναῖκες εἰναι φύσει ὥραῖαι, ἀλλὰ θέσει ἀσχημόταται: ἐὰν εἶχον ἀλλην θρησκείαν, ἐὰν ἔζων ὑπὸ δροῦς ὑγιεινοτέρους καὶ ἀνθρωπινωτέρους, θά ήσαν χωρὶς ὑπερβολὴν πλάσματα. Παραμορφοῦνται μόριοτρόπως: ἔχουσι τὴν μανίαν νὰ κρύπτωνται, μόνον τοὺς ὄφθαλμούς ἀφίνουσι τὸ πρωτούς, ἐπὶ δὲ τῆς ρινὸς προσάπτουσι στρογγύλον ἐπικεχυρωσμένον ξύλον, εἴδος καὶ οὐ θαρίστρας, διπερ τὰς καθιστᾶς ἀποτροπαίους. Τὶ εὐρίσκουσιν εἰς αὐτὸν τὸ ἔθιμον, μένει δὲ ἡμᾶς μυστήριον. Ἐν ξύλον ἐπὶ τῆς ρινὸς, — μὴ χειρότερο! Ἔχουσιν ἐν τούτοις ὥραῖαι παραστήματα μὲ στιβαροὺς βραχίονας καὶ ἀκέμπτους κορμούς, κεφαλὰς δὲ σιδηρᾶς. Φέρουσι μέγιστα βάρη ἐπὶ τῆς κεφαλῆς, χωρὶς οὐδὲ τὸ παράπτων νὰ τὰ ὑποστηρίζωσι μὲ τὰς χειράς. Δύνανται νὰ φέρωσιν οὕτω ἐπὶ τῆς κεφαλῆς καὶ ἐκ τὸν ὄκαδας. Εἴδομεν γυναῖκας βασταζούσας καλάθους μὲ τέσσαρας καὶ πέντε ἀμνούς ἐπὶ τῆς κεφαλῆς. Τὶ κεφαλία εἶναι ἔκεινα: οὔτε σιδηρά, ἐὰν ήσαν δὲν θὰ ἀντεῖχον τόσον! Μ' δλον δὲ τοῦτο, βαίνουσιν ως καρυάτιδες: ὑπὸ τὸ φοβερὸν τοῦτο βάρος, ύψ' ὃ μία ἔλληνις θὰ ἔξηται, αἱ αἰγυπτίαι δὲν κάμπτουσι ποσῶς: ἵστανται ως λαμπάδες εὐθεῖαι καὶ στιβαραὶ, μὲ τὴν ἀπλῆν ποδήρη των ἐσθῆτα παρέχουσι θέαν καταχθονίων θεατιγῶν.

Ἡ Μεσογεῖα

Ἄπο τῆς Ἀλεξανδρείας διὰ τοῦ σιδηροδρόμου ἀνεχωρήσαμεν εἰς Μανσούραν, τριτεύουσαν πόλιν τῆς Αἰγύπτου. Ἐν Τάντρᾳ αἱ γραμμαὶ διασταύ-

ροῦνται ἔξω οἵ μία ἄγει πρὸς Κάιρον, ἡμεῖς ἐλάχισται τὴν διὰ Μανσούραν. Εἶναι πολίχνη ἔχουσα τὸ ἴδιαίτατον, κατοικεῖται δὲ ὑπὸ πλείστων Ἑλλήνων. Κεῖται ἐπὶ τοῦ ποταμοῦ Νείλου, ἐπὶ τῆς ἐτέρας ὅχθης τῆς εἰδηροδρομικῆς γραμμῆς. "Οτε ἐφθάσαμεν μετὰ πεντάρων σιδηροδρομικήν πορείαν, ηὗτο δῆλο νῦν. Κατέβημεν εἰς τὸν ποταμὸν, ὃπου πολλαὶ λέμβοι μὲ τοὺς μαύρους των λεμβούχους ἀνέμενον ὅπως μᾶς μεταφέρωσιν εἰς τὴν ἀντίπεραν κειμένην Μανσούραν. Έκεῖνο τὸ νυκτερινὸν ἐπὶ τοῦ Νείλου ταξειδίον εἶχε τὸ ρωμαντικὸν· οἱ ἄραβες ἐν τῇ μελαίνῃ γυκτὶ μὲ τοὺς ἀστράπτοντας ὄφθαλμούς καὶ τοὺς λευκούς των ὀδόντας, ἐφαίνοντο ως χάρωνες ἐπὶ τῆς Ἀχαιρουσίας λίμνης, κωπηλατοῦντες ἔμελπον ἄσμα τι ἀραβικὸν, (ὅθεδις τὸ κάμηρον ἄσμα!) μὲ τὸν χρόνον τῆς κώπης.

Τὴν ἐκλεκτὴν κοινωνίαν τῆς Μανσούρας τὴν ἀποτελοῦσιν σχεδὸν οἱ Ἑλληνες: εἶναι πλούσιοι καὶ πολλοί, μὲ ἔθνικὰ αἰσθήματα. "Ἐχουσιν ἔκκλησίαν καὶ Σχολεῖον ἀστράπτοντα ἐκ καθαριότητος — εἶναι λευκὴ κηλὶς ἐν μέσῳ τῆς βραμερᾶς ἀραιπιᾶς. "Ο ναὸς εἶναι ωραῖος, μέγας καὶ καίνουργής, λειτουργεῖ δὲ ἐν αὐτῷ ἔλλην "Ἀρχιμανδρίτης λόγιος καὶ καλλίφωνος. Τὴν τε ἔκκλησίαν ως καὶ τὸ Σχολεῖον διατηρεῖ ἡ ἐνταῦθα ἔλληνικὴ κοινότης. Αἱ ἄγιογραφίαι τῆς ἐκκλησίας εἶναι πολύ καλαί.

Οἱ κουρεὺς

Κανεὶς δὲν θὰ πιστεύσῃ, ὅτι ἐν Μανσούρᾳ θὰ εῦρῃ κουρεῖον ως τὰ ἐν τῇ ὁδῷ Σταδίου. Καὶ ἐν τούτοις, δὲκεῖ ἔλλην κουρεὺς ἔχει κατάστημα εὐπρεπέστατον. "Ἐν μέσῳ τῶν ρυπαρῶν καὶ παραμεμφωμένων διδῶν τῆς κώμης, ἀπαντᾷ τις τὸ κουρεῖον τοῦ ροδόχρου ἔλληνος, μὲ τὰς μικρὰς του μπαρμπέτας, οὓς ἡ δεξιὰ χεὶρ ἔχει μὲ τόσην τέχνην, δσον οἱ συνάδελφοί του εἰς τὰ βουλευτάρτες τῶν Παρισίων. "Ίδού πῶς οἱ Ἑλληνες καθίστανται διὰ τῶν εἰρηνικῶν ἔργων οἱ ἐκπολιτισταὶ τῆς Ἀνατολῆς. Αὖν εἶναι πολιτισμός νὰ διατηρῶνται ὑπὸ ἔλληνων ἐν μέσῳ Αἰγύπτωφ, τὰ καλλιστα κουρεῖα, τὰ καλλιστα σχολεῖα καὶ ἔκκλησίαι, τὰ ἄριστα ἀρτοποιεῖα, ζενοδοχεῖα, ζαχαροπλαστεῖα καὶ παντοπωλεῖα ἀκόμη; Τὶ θὰ ἡτο ἡ Μεσογεῖα, ἐὰν οἱ ἔλληνες δὲν εἶχον τὰ μᾶλλον εὐπρεπῆ καὶ ώραια καταστήματα. Χάρις εἰς ἐπιχειρηματίαν καὶ εὐφυΐα ἔλληνα, ἔχει ἡ αὐτὴ κωμόπολις καὶ θέατρον. Χθὲς τὴν νύκτα ἥμην ἐν αὐτῷ, ὃπου ἀνέγνωσα μέγιστη ἔλληνικὸν πρόγραμμα ροδόχρου, ως τὰ ἐν Ἀθήναις τῶν ἔλληνικῶν θιάσων. Διὰ μίαν στιγμὴν συνεκινήθην ἀναλογισθεὶς ὅτι ἐν τῷ βάθει τῆς Αἰγύπτου εἰς τὰ πέρατα τοῦ πολιτισμοῦ, ἀκροαταὶ τις τὰ νεαρὰ προϊόντα τῆς μικροσκοπικῆς μας Μοδῆς. "Οπου δήποτε καὶ ἀν περηῆλθον ἐνταῦθα, ἐπεισθην ὅτι δὲ ἔλλην ἐκπροσωπεῖ ἄριστα τὴν πρόσδον καὶ τὸν πολιτισμόν. "Ισως δὲ κ. Τρικούπης δὲν εἶνε τῆς αὐτῆς ἰδέας: ἀλλὰ μᾶς ευμπαθάει αὐτὸς καὶ οἱ ευνάδελφοί του, ἐὰν ἐφόρντιζον πρὸ τοῦ νὰ γείνωσιν ὑπουργοί καὶ βουλευταὶ, νὰ περιέλθωσιν ἀπαξ τὴν Ἀνατολὴν καὶ νὰ γνωρίσωσιν τὶ ἐν αὐτῇ σημαίνει καὶ διμιορθός ἔλληνη, ὅτι αὐτὴ ἡ Ἑλλάς, διαβαύρακος αὐτὸς τῆς Μεσογείου, εἶναι μία ἀφανῆς μεγάλη δύνα-

